

Raadsvergadering 18 november 2014

Voorstel B 3

Heinkenszand, 4 november 2014

Onderwerp:

voorstel tot het vaststellen van de beleidsnota Participatiewet WIZ De Bevelanden en gemeente Tholen en de verordening re-integratie en tegenprestatie gemeente Borsele 2015

(portefeuille wethouder Miermans)

Geachte raad,

Voorstel

Hierbij treft u aan ter vaststelling de beleidsnota Participatiewet WIZ De Bevelanden en gemeente Tholen en de verordening re-integratie en tegenprestatie gemeente Borsele 2015.

Voorgeschiedenis

Per 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. Deze wet vervangt de Wet Werk en Bijstand (WWB). Aanleiding hiervoor was de behoefte aan één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Onder "onderkant" wordt verstaan iedereen die werkzoekend is, eventueel een arbeidsbeperking heeft en geen aanspraak (meer) kan maken op een werknemersverzekering zoals de WW, WIA, WAO of Wajong van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen. De wet is van toepassing op de mensen die voorheen in aanmerking kwamen voor een WWB uitkering of voor een indicatie sociale werkvoorziening. Daarnaast is de wet van toepassing op jongeren met een arbeidsbeperking en arbeidsvermogen. Jongeren met een arbeidsbeperking die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben komen nog steeds in aanmerking voor een Wajong-uitkering.

Argumenten

Beleidsnota Participatiewet Bevelanden en Tholen

Deze beleidsnota geeft inzicht in wat er op de gemeenten afkomt bij het uitvoeren van de Participatiewet.

De gemeenten hebben de verplichting om een Regionaal Werkbedrijf te realiseren in de arbeidsmarktregio. In Nederland zijn er 35 arbeidsmarktregio's en Zeeland wordt gezien als één arbeidsmarktregio. Het begrip Regionaal Werkbedrijf is verwarrend aangezien het in Zeeland niet om een bedrijf gaat maar om een netwerkstructuur. In de beleidsnota wordt geconstateerd dat de feitelijke uitvoering van de werkgeversbenadering op subregionaal niveau plaatsvindt. De Oosterschelderegio, Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen hebben immers allen hun eigen uitvoeringsstructuren die wezenlijk verschillend van elkaar zijn (denk aan Orionis). De verschillende regio's gaan met elkaar samenwerken door bijvoorbeeld de werkgeversvoorzieningen op elkaar af te stemmen, gezamenlijk invulling te geven aan de garantiebannen en te komen met één marktbeperkingsplan voor Zeeland in het kader van de werkgeversbenadering; dat gebeurt in overleg en in afstemming met UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties en onderwijs.

Duidelijk is dat de gemeenten de Participatiewet moeten uitvoeren met aanzienlijk minder middelen. Op het klassieke re-integratiebudget wordt circa 11% bezuinigd. Het budget voor de nieuwe doelgroep, jonggehandicapten met verdien capaciteit, is niet bijster groot (€ 116.916, - voor de Bevelanden), terwijl het gaat om een doelgroep die veel begeleiding nodig heeft (arbeidsintensief). Daar komt nog bij dat ook op de budgetten sociale

werkvoorziening behoorlijk wordt bezuinigd. Hierdoor zijn de gemeenten genoodzaakt om creatief maar ook selectief om te gaan met de beschikbare middelen.

Door de stop op de instroom in de sociale werkvoorziening en door de bezuinigingen zijn de gemeenten ook genoodzaakt om zich te heroriënteren op de toekomst van het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (in ons geval de Betho). Tijdens de informatiebijeenkomst Participatiewet van 30 juni 2014 zijn vier ontwikkelingsrichtingen voor de Betho genoemd, namelijk "afbouw", "status quo", "uitbreiden met re-integratie" en "uitbreiden met participatie". Er is gekozen om in 2015 door te gaan met de bestaande activiteiten, dat wil zeggen de uitvoering van sociale werkvoorziening en beschut werken en B-flex (werkervaring met behoud van uitkering voor WWB-ers). Deze "status quo" geeft de tijd om een goed gefundeerde en weloverwogen keuze te maken voor het toekomstscenario voor de Betho. Planning is dat vóór 1 januari 2015 de scenario's van status quo en afbouw worden doorgerekend. De Betho heeft aangegeven de bezuinigingen op de Wsw tot 2020 op te kunnen vangen zonder een extra gemeentelijke bijdrage te vragen.

Verordening re-integratie en tegenprestatie

In de verordening re-integratie en tegenprestatie gemeente Borsele 2015 is vastgelegd welke voorzieningen de gemeente, in afstemming met de partners binnen het Werkbedrijf, tenminste in zal zetten om de doelgroep naar werk te begeleiden. De Participatiewet schrijft voor dat een aantal voorzieningen zoals scholing en opleiding en beschut werk moeten worden opgenomen in de verordening.

Om de werkgever te ontzorgen kan een no-riskpolis afgesloten worden of een loonkostensubsidie worden verstrekt. Beschut werk en de no-riskpolis zijn nieuwe voorzieningen. Beschut werk is bedoeld voor mensen met een beperkte loonwaarde van wie is vastgesteld dat de begeleidingsbehoefte zodanig is dat niet van een reguliere werkgever verwacht kan worden dat hij diegene in dienst neemt. Voor deze doelgroep fungeert de overheid als werkgever. Dit is de doelgroep die door De Betho groepsgewijs dan wel individueel bediend wordt. Vergoeding van de no-riskpolis voor de doelgroep verkleint eveneens het ondernemersrisico en vergroot daarmee de kans op werk van de doelgroep.

Het inzetten van een re-integratievoorziening is individueel maatwerk. Een belangrijk aandachtspunt in deze is verdringing. Voorkomen moet worden dat werkaanvaarding van de één leidt tot het ontslag van de ander.

Onderdeel van de verordening is het vragen van een tegenprestatie. Er is nadrukkelijk voor gekozen om de tegenprestatie te integreren in het re-integratiebeleid. Zo ontstaat een breed aanbod aan mogelijkheden van re-integratie, sociale activering, vrijwilligerswerk en mantelzorg met behoud van uitkering en tegenprestatie.

Belangrijk in het beleid m.b.t. de tegenprestatie is dat de uitkeringsgerechtigde zelf wordt gevraagd om actie te ondernemen en zelf iets te zoeken; pas als dat niet lukt, gaat de gemeente een invulling geven.

In de verordening re-integratie en tegenprestatie is nog geen concrete invulling gegeven aan het loonwaarde-instrument en aan de no-risk-polis; de invulling daarvan wordt in het kader van de arbeidsmarktregio (Zeeland) voorbereid en daar zijn nog geen definitieve keuzes gemaakt. Deze onderdelen komen terug in een specifieke verordening die uiterlijk in december moet zijn vastgesteld. Er is voor gekozen om hier niet op te wachten om zodoende geen vertraging op te lopen in het vaststellen van het voorliggende beleid.

Advies Cliëntenraad

De cliëntenraad heeft geen specifieke op- en aanmerkingen op de verordeningen die tot aanpassing van deze verordeningen leiden.

(Juridische) consequenties

In de verordening is bepaald dat het college de bevoegdheid heeft nadere regels te stellen met betrekking tot de uitvoering van de verordening. De beleidsregels re-integratie zijn nog in voorbereiding. Deze worden na inwerkingtreding van de verordening in januari 2015 vastgesteld door het dagelijks bestuur van GR De Bevelanden.

Financiën

Kosten voor re-integratie komen ten laste van het re-integratiebudget. Loonkostensubsidie wordt betaald uit het inkomensdeel. In de beleidsnota Participatiewet WIZ De Bevelanden en gemeente Tholen zijn indicaties gegeven van de beschikbare middelen voor re-integratie en sociale werkvoorziening. Er zal nog een uitvoeringsplan 2015 worden opgesteld voor WIZ de Bevelanden waarin de inkomsten en uitgaven op het gebied van werkdeel, inkomensdeel en sociale werkvoorziening zijn opgenomen. Aanbieding van het uitvoeringsplan is voorzien in december 2014.

Uitvoering/planning

De verordening re-integratie en tegenprestatie gemeente Borsele 2015 treedt in werking per 1 januari 2015. De Re-integratieverordening gemeente Borsele 2012 wordt op die datum ingetrokken.

Communicatie

Het vaststellen van de Verordening re-integratie en tegenprestatie gemeente Borsele 2015 zal bekend worden gemaakt door middel van publicatie in het digitaal gemeenteblad

Besluit

1. Instemmen met de Beleidsnota Participatiewet WIZ De Bevelanden en gemeente Tholen;
2. De Verordening re-integratie en tegenprestatie gemeente Borsele 2015 vaststellen per 1 januari 2015 onder intrekking van de Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ gemeente Borsele 2012.

Ter inzage liggende stukken

Er liggen geen stukken ter inzage.

Bijlage(n)

- Verordening re-integratie en tegenprestatie gemeente Borsele 2015
- Beleidsnota Participatiewet WIZ De Bevelanden en gemeente Tholen
- Advies Cliëntenraad
- Concept reactie op advies Cliëntenraad

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Borsele,

E.J. Gelok, burgemeester.

J.P. van den Berge, secretaris.